

Осма глава

Ден 5

11.10.15, неделя

10.30, 847 мили

Времето беше сиво, някак мърляво, пети ден подред. Все още сме като под похлупак. Видимост около мила и половина. Гаден ръмеж - на полоси. Ту спира, ту започва отново. Облаците почти докосват мачтата. Неприятна вълна, която изисква непрекъснато внимание от рулевия. Недостатъчно силен вятър, за да може Клипъра да покаже възможностите си.

Уж, по мои изчисления, трябваше вече да сме в южната периферия на депресията - лошото време, което ни съпътстваше от Рио. Но уви! Непрекъснато трябва да си напомням, че това не е самолет, а яхта, че се движим със средна скорост 8-10 възла, а не с 450! Професионално деформираният ми "борден компютър" просто отказваше да се съобрази с възприятията на сетивата и реалностите около мен.

По това време на денонощието съм най-буден и в стихията си. Пол усети огромното ми желание да застана на руля и не се възпротиви. Останалите от вахтата ни все още оправяха екипировката и се прозяваха след сутрешната дрямка. Норб, Джойс и Стела чакаха за топли напитки до люка. Мизерията - ръмеж, студ, неприятно клатене, липса на каквито и да е ориентири под скучния похлупак - общо казано убиваше ентусиазма за каквото и да е на палубата.

На мен пък душата ми пееше! Стъпил с един крак на фалшборда, подпрян на задната преграда, държах штурвала леко, без напрежение. Корекциите на курса, които непрекъснато трябваше да правя заради вълнението и променливия вятър не ме натоварваха. Завишеното ниво на съсредоточаване не ме уморяваше. Вече свикнах да си разпределям вниманието оптимално между корабния компас, двата компютърни дисплея на рамката пред мен и големия екран на мачтата. Все пак съм пилот - нали цял живот това ми е работата!

Разбира се, през две-три минути оглеждах хоризонта пред мен (или колкото се виждаше наоколо) и хвърлях поглед на стъкмяването. Тогава го видях. Беше голяма изненада! Царят на небеса и океани - албатрос! Беше на 10 часа и току се появяваше и изчезваше сред вълните и ръмежа.

Какъв пилот! Какво съвършено създание на Майка Природа! Галантно разперил четириметровите си криле, майсторът на реенето почти докосваше разпенения връх на някоя вълна, за да се извиси отново, досами облака. Нямахме как да я сбъркам тази вълшебна птица, независимо че за последно я бях срещал точно преди двадесет години, на път с ферибота от Уелингтън към Пиктън на южния остров в Нова Зеландия. Бяло тяло, бели криле отдолу с тъмен отенък на последните пера

на края на всяко крило. При завъртането над разбунената повърхност на сивия океан и поемането нагоре албатросът показваше тъмносивата, почти черна горна повърхност на крилете. Имаше сравнително дълъг клюн, почти 15 процента от общата дължина на тялото. Това е най-голямата летяща птица в нашия свят. Всеки месец прелита до 15,000 километра. За един живот от 50 години това прави над 6 милиона километра. Всяка уважаваща себе си авиокомпания би му дала златна карта и по един безплатен билет за обиколка на света годишно!

Очаквах тази среща. Колкото и странно да звучи. Вътрешно в себе си бях убеден, че ще се видим с колегата някъде в южния Атлантук. Колко невероятно леко му се удаваше летенето! Взирах се, проследявах всеки цикъл на планиране, завой с близо 45 градуса крен и набор на височина. Правеше го почти без никакво усилие, без движение на крилата. Да, зная! Учените бяха разгадали тайната на полета на албатроса преди десетина години. Птицата ползваше промяната на вятъра точно над гребена на вълната. Там, където водната маса изтиква по-лекия въздух нагоре. Изключително ефективната форма на крилата позволяваше на албатроса да яхне дори един толкова незначителен порив. Въпреки това, за мене беше някакво вълшебство, нещо, за което ми е много трудно да намеря слова...

Но ненадейната срещата с Пилотиста все пак ме накара и да настръхна... Старо моряшко поверие гласи, че всеки албатрос носи душата на загинал моряк. А срещата с албатрос е лоша поличба! Изведнъж се сетих как по същия начин настръгнах миналото лято, когато, летейки за Исландия, видях Северното сияние. Имаше нещо в мене, което свързва тези две случки. Нещо първично, нещо изконно, дълбоко вътре в душата ми. Нещо, което гените пренасят поколения наред. Страх от неизвестността, уважение към Океана, преклонение към Силите, които рисуват небивалиците в искрящото северно небе. Нещото, което ни кара да осъзнаваме каква нищожна част сме от Всичкото около нас! Тогава се опитах да се поставя на мястото на викингите, които преди много векове са плавали по северните морета и при вида на умопомрачителните игри на електричеството в атмосферата са се хващали за мечовете си! Готови да срещнат най-грозния, но могъщ дявол изпратен от Один⁵⁷. Как набързо са казвали последна молитва и с боен вик и думкане по щитовете са предизвиквали тези непознати и огромни чудовища, които шеметно танцуват над малката им дървена черупка...

Гледах албатроса, а в главата ми звънеше водопад от мисли. За могъщия Океан, за безкрайното Небе, за този или това, което определя колко свършени да сме и как да извървим земния си път. Видимото от нас, усетеното от нас... Разбирам, че птицата, която наблюдавах, прави всичко инстинктивно, но това още повече ме караше да замирам и да се захласвам по свършенството ѝ. Ние, хората, с нашите груби и недосягани

---

⁵⁷ Один - върховният бог в митологията на скандинавците. Повелител на небето и справедливата война, следи за справедливост. Баща на Тор, Тир, Балдур и други богове, бел авт.

метални тръби, с които се издигаме в небето или слизаме под водата, сме само жалки имитатори на това съвършенство! А като капак, в името на трупането сами се ограничаваме. Ходим на работа в претъпкания градски транспорт, седим в офиси, където не можем да вдигнем очи без да срещнем въпросителна от някой себеподобен, пътуваме на почивка по задръстени магистрали или набити като сардини в лоу-кост самолета. Красавецът над мен можеше да се рее колкото и където иска. Голямото черно око ме гледаше с леко учудване и присмехуство - “аз отлитам, а ти си стой там, долу, в тази неугледна черупка”...

* * *

До следобяд вятърът и вълната малко по малко умря. Клипъра се поизправи за пръв път след Рио.

Все още плавахме под гъсти ниски облаци, от които за кратко падаше ръмеж. След като албатросът загуби интерес - явно прецени, че сме му прекалено голяма за преглъщане хапка - останахме сами сред пустия океан. Никаква жива твар не се виждаше наоколо - нито птици, нито риби. На мен тази наложена самота ми действаше малко потискащо.

По време на почивката на обяд отново пробвах да се свържа с брега, но без резултат. Опитите за пускане на нета се бяха оказали неуспешни. Хвана ме яд на мене си: бях избрал най-евтиния вариант за комуникация и си получих заслуженото. А за сателитните телефони под наем знаех от години - още от Мавриций.

Единствената добра новина дойде неочаквано. Чери и Хю се суетяха нещо в дупката на навигатора. Накрая Чери се появи с малка бяла дъска в ръка, вдигна я над главата си като манекен и мина няколко пъти напред-назад около трапа - единствените свободни 2-3 метра в каюткомпанията. Аз бях на десния борд, почти срещу тоалетната и не виждах добре написаното на дъската, но останалите от вахтата, които бяха непосредствено до Чери вдигнаха врява от одобрителни възгласи:

Трети сме!

Радост. Де да имаше по една ракия да вдигнем тост... Пък и Нептун да почерпим... Няма как - сух режим. Норб до мен хитро смигна и кимна към бутилката червено Бургундско, която бе вързана на стената на каюткомпанията до нас заедно с талисмана на “УНИЦЕФ”, едно мече със синя фланелка и червена шапка, но без бели шорти.

- За кво му е на мечето тази бутилка? - пита ме хрисимо Норб и примлясва демонстративно.

- Не зная за Мечето, но ако не дадем на Нептун да цокне малко, може да останем да се попличкваме без вятър дни наред.

Джак се появи последен, но пое първата купа с ориз и пиле кърри, защото, образно казано, се курдиса до казана. В продължение на няколко минути се чуваше само почукването на лъжиците в металните купи.

- Може ли допълнително? - пръв се обади Норб, кой друг!

- Петдесет паунда и ще ти дам от моето, прекалено ми е лютиво, - мигновено реагирах аз.

Джак пусна нещо по-английско в този дух и всички се засмяхме. Норб не ми остана длъжник и ловко като бомбайска сврака отмъкна една мръвка от купата ми.

- На кредит, брато, ще се разплатим в Кейптаун.

Добрата новина, вкусният обяд и закачките вдигнаха настроението. След като подадохме празните купи от храната на дежурните в камбуза, всички енергично нахлузахме щормовките и сбруите и се качихме горе.

За първи път видях Вел на палубата. Не бях обърнал внимание, че под мен е спала Стела. Много се зарадвах! Екипажът вече бе 100 процента на линия. Не мога да си кривя душата - дори в щормовките Вел продължаваше да прилича на по чудо оцеляла концлагеристка. И се усмихваше все така извинително, малко гузно. Тук съм прекалено строг към това крехко създание. Все пак не беше от моята вахта и нямах право нито да я одумвам, нито да я съжалявам.

* * *

Бездействие. Небето за пореден път от началото на следобедната вахта ни накваси. Тези условия бързо стопяват положителния ми емоционален заряд. Карат ме да наведе глава и да изпадна в някаква будна летаргия. Уж регистрирам и наблюдавам всичко около себе си, но то остава някак в периферията на съзнанието ми. Не ми се общува. Не ми се размишлява.

Диагонално срещу мен седи Хана. Реших да се позабавлявам, като я наблюдавам. Започнах да си мисля: "Погледни ме", "погледни ме". Един вид се пробвах на телепатия. Изтекоха няколко минути. Явно предаването на информация по този начин не бе от силните ми страни. Едно малко въпросче, някъде дълбоко в мен, не ми даваше мира. Защо избрах точно Хана? Какво беше това предпочитание? Можеше да насоча мисълта си към Норб или Джойс, например (пази, Боже!). Най-сетне тя се размърда. Не ме погледна, а извади от джоба си лента за глава, бутна качулката на щормовката назад и смени с нея шапката си. Реших, че движенията ѝ са толкова естествено елегантни заради мен. Затова, че я наблюдавах. Нямаше как да не е забелязала моето зле прикрито воайорство!

Услилията ми получиха неочаквана награда. Те на това му се вика телепатия! Хана стана и дойде при мен.

- Как си, Дан?

- Боря се да не заспя.

- И аз. Днес е голяма скука, а?

Разговорът потръгна лесно и непринудено. Много-много не обръщах внимание на тривиалностите, за които бърбехме. Приказка да става. Вълнуваше ме друго. Вибрацията. Усецах я като на голо. Хана направо ме разтрисаше. Стана ми топло. Свалих си качулката. Тази жена можеше направо от обувките да ме извади!

Девета глава

Ден 6

12.10.15, понеделник

07.00, 1053 мили

Сутринта сме завили на изток-югоизток. Курс 110°! Плаваме право към Кейптаун. Открих това по записите в корабния журнал.

С Джон сме дежурни навигатори. Той го вземаше истински присърце, а за мене беше удобна възможност да сляза за малко на топло, под палубата.

Като навигатори основното ни задължение беше да попълваме корабния журнал на всеки кръгъл час, както и да правим запис, ако се случи нещо: смяна на платна, инцидент или виждане на кораб... Нормалният запис включваше курс, скорост на яхтата, изминати мили от предния запис, метео обстановка - вятър, видимост, облаци, температура на въздуха, налягане. Това, което навигаторите от векове са правили. Но в 21-ви век, на този 70-футов клипър, най-важната ни задача беше разходният резервоар. Той съдържа около 120 литра и всяка сутрин, ако има нужда, се допълва с нафта от двата танка⁵⁸.

Всичко от гледна точка на навигацията беше наред и след пет минути бяхме готови за разходния резервоар. Аз заставах до мерната линия и отворих крана. После извиках на Джон и той включи подкачващата помпа от електро-таблото в дупката. Не се наложи да чакам дълго - резервоарът беше три четвърти пълен. Джак всеки ден даваше почивка на генератора и пускаше машината да поработи половин час - един вид проверка, за което отиваха не повече от 2-3 литра. А генераторът едва-едва помирисваше нафтата.

Макар и почти тихо, времето беше облачно и студено. През нощта се намръзнах. Бях с термобельото, отгоре обух спортните панталони и сложих най-дебелия си полар под щормовките. Но и това не помогна. Докато бездействах в кокпита около 3 часа сутринта, започнах да треперя; едва удържах зъбите си да не се разтракат. Единствено ръцете и краката ми бяха топли - дебелите ръкавици сиълскинз⁵⁹ дори мокри не пропускаха топлината навън. А за скъпите Дюбари отново благодарих на Господа за просветлението да ги купя! Не само че топлеха точно колкото трябва, но и ми седяха като изляти и не уморяваха ходилата, а колко пъти вече ми отърваваха пръстите при контакт с всякакви стърчащи железа по палубата... Гърбът ми беше най-студен. Докато дежурях на руля, се

⁵⁸ танк - корабен резервоар за вода или дизел, бел. авт.

⁵⁹ сиълскинз, Sealskinz (англ.) - търговска марка дебели ръкавици за ветроходци, направени по подобие на тюленова кожа, съхраняващи топлината без да са непромокаеми, бел. авт.

обездвижвах и схващах, което правеше мизерията на студуването още по-осезаема. Преди качване на палубата и след края на вахтата се мажех с “конското мазило” - за подгряване и отпускане на мускулите около врата и кръста. Ползвам го от години по препоръка на Ефто, моя фитнес инструктор, като повечето български професионални спортисти. Купувах си го редовно за 4,50 лева от ветеринарната аптека до “Арена Армеец”. Не съм намирал толкова ефикасно мазило от много време, но дори и то не помагаше достатъчно срещу студа, влагата и обездвижането. Както и да е; щом се освободихме, слязох долу с едничка цел да се завра в спалния чувал, да нахлузя вълнената шапка до очи и да заспя безпаметно.

Това беше нощес. Сега денят, светлината, детайлът около мен, ме кара да се чувствам по друг начин. По принцип нямам предпочитание към определено време от денонощието. Биологичният ми часовник отдавна е разбит от хилядите часове бодруване нощем в пилотската кабина. Но все пак сутрин се чувствах по-скоклив, зареден с положителна енергия, дори само след два часа сън.

Огледах регалажа на грота. Имаше нещо, което не беше наред. Пълнотата на голямото платно беше по-назад отколкото трябваше за курса, който поддържахме и силата на вятъра. Сър Робин⁶⁰ вече виртуално ми шепнеше в ухото: “Trim, trim, trim⁶¹...” Стела и Норб бяха на щурвала. Пол и Хю седяха до мелачката и обсъждаха нещо. Приблжих се. Хенри сменяше въженцето, с което се управляваше включването на мелачката към левия или десния основен винч. Беше се износило. Пол беше залостил зъба на предавката с една дълга отвертка. Нямаше нужда от моята помощ. Застанах малко настрана и ги изчаках да свършат.

- Пол, гротът е пренатегнат за този слаб вятър.

- Тъй ли?

И двамата с Хю вдигнаха очи и внимателно огледаха нагласянето на грота. За жалост, трудно можеха да определят къде точно е “шкембето” на платното. Синята ивица, която служеше за настройка на пълнотата не се виждаше добре.

- Мисля, че е о’кей, Дан.

Стела и Хана ни наблюдаваха с интерес. Това предизвика леко честолюбието ми. Вече нямаше как да си замълча:

- Не съм съгласен. От това място имаш изкривена перспектива, трябва да идеш към кърмата.

- Дан, вятърът не се е променял от както застъпихме, - намеси се Хю.

---

⁶⁰ Сър Робин Нокс-Джонсън - прочут мореплавател-самотник, директор и съсобственик на Клипър Венчърс, бел. авт.

⁶¹ trim (англ.) - тримувам, нагласям, корегирам, бел. авт.

О'кей. Единият беше първи помощник, а другият - боцманът. Срещу опита на двамата от първия етап бяха познанията ми по аеродинамика и моят опит на ветроходец. Нямаше голям келепир при слаб вятър от промяната на точно тази настройка, но от друга страна Сър Робин вече ме бе разчовъркал. В повечето случаи когато се намесвах по време на тренировките, промяната беше за добро. Пък и най-баламата ветроходец знае, че при слаб вятър е грешка да се пренатягат платната, независимо от курса. Аеродинамиката, навигацията и метеорологията бяха основните ми предимства пред останалите от екипажа. Не на последно място - дамите чакаха да видят какво ще се случи.

- Елате назад и ще видите.

Усетих лека досада в погледа, който Пол отправи към Хю зад гърба ми, докато аз се опитвах да видя това, което той виждаше от неговата позиция. Да, ама аз имам много добро периферно зрение, резултат от летенето и го хванах... Това ме вбеси. Нали се състезаваме: ако няма ефект или е отрицателен, ще върнем изходната позиция и на практика нищо няма да загубим, но ако не подобрим работата на платната, както аз очаквах да стане, можехме да загубим стотици метри, дори километър, за времето на вахтата. Поех дълбоко въздух, преброих до десет и реших да пусна един полу-майтап.

- Е, няма значение дали си втори или последен, - цитирах Сър Робин, - щом не си хванал шампанското за гушата.

- Ти не се пренатягай, може да прегориш.

Явно не искаха да приемат съвета. Дали защото идваше от мен, българчето? Или просто бяха решили, че се справят достатъчно добре? На мен пък ми стана страшно тъпо. Бях казал на всички, че заради летенето ще си пазя кръста - от пети ноември отново се качвах на самолета. Но смятах да го компенсирам с дейно участие в реглажа на платната... Да не би тази моя откровеност да бе предизвикала отрицателна реакция?! Един вид този ще клинчи и ще нарежда. На работа бях свикнал да си ръся главата с пепел в името на доброто съвместно съществуване и безопасността. Хич не е лесно да прекарваш часове наред в пространство с големината на селски клозет (визирам пилотската кабина) и физически да усещаш човека до себе си, без да си позволиш нито веднъж да се подразниш от негова приказка, действие или бездействие или дори телесната му миризма! Не случайно на един от персоналните разбори по време на тренировките Джак ми каза, че имам биволска кожа. Но в момента не ставаше въпрос за безопасност или сходство на характерите - можехме да спечелим някоя десета от възла скорост. Много ми се прииска да си го извадя и да си ги премерим с тия ах-гличани. Нали и аз като тях си плащам, за да съм на борда и да се състезавам?!

В крайна сметка си затряях. По ах-глийски. Лицемерно:

- Няма проблем. Сигурно сте прави. Имаме още към две хиляди мили да спечелим, нали?

Рики мина покрай мен, на път за кърмата - беше извадил вече цигарата. Изведнъж страшно ми се допуши! Не ми се беше случвало от години. Отклоняването на вниманието ми дойде дюшеш: изпуснах парата. Видях, че Стела загуби интерес, стана и се отпрати към люка за нещо.

Хана ме гледаше. Усмихна се. "Зарежи ги тия англичани. Много са велики". Искаше да ме подкрепи? Тупна с длан по палубата до себе си: "Ела, седни тук". Защо пък не? Имах нужда от някаква компенсация за нараненото си честолюбие. Преместих се назад в кокпита и седнах до нея.

- Дан, искаш ли нещо за пиене? - попита ме Хана.

- Хммм. С удоволствие бих изпил един горещ шоколад.

Хана се наведе да поеме чашите от Стела и ѝ поръча за мен. След минута Стела се появи на люка с моя шоколад, но не се качи веднага на палубата. С Хана мълчаливо отпихме от чашите си. Не знаей. Може би и двамата чакахме Стела да се появи всеки момент и не ни се започваше приказка, която нямаше да можем да довършим. Или Хана просто прояви разбиране. Остави ме да ближа рани след словесния двубой. Май така беше най-добре. Продължихме да мълчим. Но имах чувство, че тя много добре ме разбира. Тази безмълвна близост дори ми стана приятна!

* * *

Лежах в койката и не можех да заспя. Размишлявах. За пръв път тази сутрин усетих, че няма лесно да ме приемат в "стадото". В моята вахта само на мене и Рики английският не беше матерен език. Дори Хана, макар и американка, вероятно беше много по-близо до тях като манталитет и начин на мислене. Върнах лентата и се опитах да намеря други мои простъпки или недомислици, които биха могли да предизвикат някаква неприязън или отрицателна реакция в отношенията ми с екипажа. Освен издънката с вица за "носърчетата" (който го знае - добре; който не го знае - да пита някого, който го знае), не намерих нищо сериозно. Дали пък не обръщах прекалено внимание на подробностите, дали не бях много сериозен? По принцип не съм свикнал да си трая много извън пилотската кабина; смятам се за общителен и донякъде харизматичен. И тук някакви тъпи англичани ми играят по нервите. Ама нали съм си платил да се състезавам!? Ако исках просто да прецапам океана, можех да го направя доста по-лесно, приятно и евтино. Освен Норб, който беше първичен и не си поплюваше, другите бяха образовани, интелигентни, хора с претенции, умеещи да се контролират и да се нагаждат според ситуацията. Това беше добре от една страна, но от друга - не ги знаеш и не ги разбираш какво си мислят и какви ги говорят зад гърба ти.

Да, исках да спечеля. На всяка цена - единствено без контузии и... Нали Ендрю вече не беше между нас! Но дали останалите искаха победата колкото мен? Не беше ли плаването предизвикателство само по себе си? Ограниченията, дискомфортът, физическото натоварване - неща толкова различни от ежедневието на повечето от тези хора. Сигурно никой от тях не бе свикнал като мен да получава толкова редовна доза адреналин - в самолета, на Хондата, зад волана на Бенца, на тримарана. Живот на пълна газ! Сигурно за тях самото качване на палубата вече беше уникално изживяване. Май съм с прекалено голяма кошница. Може би аз самият изграждах стената между нас, заради прекалената ми мотивация?!

Добре направих, че не се озъбих на Пол и Хю сутринта. Нямахте нищо да спечеля. Ще си трая и ще се ослушвам. Жалкото е, че този екипаж и този шкипер не изглежда да са омесени от печелившия "материал"...